

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ»</p> <p>Галузь знань - 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність - 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Освітня програма - «Фінанси, банківська справа та страхування»</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	основний
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	8 кредити / 240 годин
Семестр	3,4
Форма контролю	Залік, Іспит
Мова викладання	українська
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Драган Оксана Олександрівна Посада: доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат економічних наук Робоче місце: навчальний корпус № 4 (пл. Соборна, 8/1), 130 ауд. (кафедра фінансів, банківської справи та страхування). E-mail: okdragan@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: відповідно до графіку консультацій https://btsau.edu.ua/uk/content/profesorско-vykladackyy-sklad-kafedry-finansiv-bankivskoyi-spravy-ta-strahuvannya</p>
Опис дисципліни	<p>Дисципліна «Фінанси» належить до основних компонент освітньої програми, розроблена для студентів, зацікавлених у здобутті фінансових знань та практичних навичок, які є необхідними для подальшого професійного та кар'єрного зростання. Вивчення курсу «Фінанси» формує у студентів цілісну систему знань у сфері загальнонаукових та спеціальних методів дослідження фінансових процесів, засвоєння теоретичних основи фінансової науки, будови та основ функціонування фінансової системи та фінансового механізму держави, а також їх окремих складових, виявляти основні проблеми, що виникають під час функціонування фінансової системи та фінансового механізму України та пропонувати можливі засоби їх розв'язання, вміти аналізувати законодавчі та нормативні документи, які регламентують функціонування суб'єктів фінансових відносин, визначати законодавчу та нормативну базу діяльності органів державної виконавчої влади та місцевого самоврядування, що задіяні в управлінні функціонування складових фінансової системи та</p>

	<p>бюджетного процесу, знаходити можливі шляхи вдосконалення роботи з питань регулювання та збалансування місцевих бюджетів, об'єктивно та професійно грамотно оцінювати економічні процеси, що відбуваються в суспільстві, розуміти суть і тенденції розвитку фінансових відносин та їх особливості у сфері державних фінансів, фінансів суб'єктів підприємництва, міжнародних фінансів, страхування та фінансового ринку, вміти розробляти і вирішувати питання теорії і практики фінансової політики держави в умовах ринкової економіки та сучасних інтеграційних процесів.</p>
Передумови для вивчення дисципліни	<p>Обов'язкова навчальна дисципліна «Фінанси» базується на знаннях таких дисциплін як «Економічна теорія», «Історія економіки та економічної думки», «Вступ до спеціальності».</p>
Мета вивчення дисципліни	<p>Мета вивчення навчальної дисципліни «Фінанси» передбачає формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та формування професійних компетентностей щодо сукупності фінансових відносин як специфічної форми суспільних відносин підсистеми економічного базису, розуміння закономірностей, що виникають у сфері фінансових відносин держави та підприємницьких структур з приводу формування, розподілу та перерозподілу грошових доходів.</p>
Формат дисципліни	<p>Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи Zoom, Google Meet, e-mail, мобільні додатки Viber, Telegram, Whats App. Студенти отримують індивідуальні консультації у засвоєнні навчального матеріалу.</p>
Очікувані результати навчання	<p> ПР01.1. Знати економічні категорії, закони, явища та процеси, які характеризують розвиток економічних систем різних рівнів. ПР01.2. Знати та вміти систематизувати причинно-наслідкові та функціональні зв'язки у розвитку економічних систем різного рівня. ПР01.3. Знати нормативно-правові акти, які регулюють фінансових сектор та елементи фінансової інфраструктури країни. ПР02.1 Знати та розуміти фундаментальні закономірності розвитку фінансів, механізм функціонування фінансових систем та їх інституціональне забезпечення. ПР02.2. Знання сутності і форм прояву фінансових відносин; категоріального та понятійного апарату фінансової науки. ПР02.3. Розуміти роль фінансів у суспільному розвитку; організації фінансових відносин на мікро- і макрорівні. ПР02.4. Знати засади проведення фінансової політики держави, її складові елементи та регулювання фінансових відносин. ПР03.1. Вміти визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. ПР03.2. Знати закономірності розвитку міжнародних фінансів та їх структури та обґрунтовувати їх вплив на національну фінансову систему. ПР04.1. Знати механізм функціонування державних фінансів, зокрема бюджетної, податкової систем та його складові елементи. ПР04.2. Знати механізм функціонування фінансових, кредитних, страхових, фондових посередників, їх взаємодію із клієнтами, державними органами, іншими учасниками фінансового ринку. ПР04.3. Знати склад і структуру державних фінансів, характеристики їх </p>

	<p>грошових потоків, розуміти місце і значення бюджету в загальній системі фінансових відносин, знати його функції, принципи побудови та сутність бюджетного процесу.</p> <p>ПР04.4. Знати роль фінансів місцевих органів самоврядування, їх складові елементи, міжбюджетних трансфертів у збалансуванні місцевих бюджетів, інструменти вертикального фінансового вирівнювання: дотації, субсидії, субвенції, гранти, спеціальні фонди і компенсаційні виплати.</p> <p>ПР04.5. Розуміти призначення державних цільових фондів, принципи їх організації та функціонування.</p> <p>ПР04.6. Знати економічну сутність державного кредиту, його роль у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави та покритті бюджетного дефіциту.</p> <p>ПР04.7. Знати та розуміти сутність, види, структуру державного боргу та вплив його на макроекономічні показники держави.</p> <p>ПР04.8. Знати джерела формування фінансів домогосподарств, у т.ч. сільських та особливостей їх розподілу.</p> <p>ПР04.9. Знати основні положення державних програм стратегічного розвитку фондового і фінансового ринків в напрямі реалізації принципів сталого розвитку.</p> <p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти ринкового та державного регулювання фінансових, кредитних, страхових, фондових посередників, їх взаємодію із клієнтами, державними органами, іншими учасниками фінансового ринку.</p> <p>ПР19.1. Вміти самостійно аналізувати складові фінансової системи та робити обґрунтовані висновки із урахуванням сучасних тенденцій розвитку фінансових систем.</p> <p>ПР19.3. Аргументовано доносити одержані результати до фахівців і нефахівців фінансової сфери із використанням понятійного апарату та фундаментальних закономірностей функціонування вивчених фінансових систем.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p style="text-align: center;">МОДУЛЬ 1 (3-й семестр)</p> <p style="text-align: center;">Змістовий модуль 1. Основи організації та функціонування фінансів в економічній системі країни</p> <p>Тема 1.1. Фінанси в економічній системі країни.</p> <p>Тема 1.2. Становлення та розвиток фінансів і фінансової науки.</p> <p>Тема 1.3. Організація фінансової системи та управління нею в сучасних економічних умовах.</p> <p>Тема 1.4. Фінансова політика і фінансовий механізм.</p> <p>Тема 1.5. Податки, податкова система і податкова політика держави.</p> <p style="text-align: center;">Змістовий модуль 2. Бюджетна система та бюджетний процес. Державний бюджет та бюджетний дефіцит.</p> <p>Тема 2.1. Державні фінанси.</p> <p>Тема 2.2. Бюджет і бюджетна система.</p> <p>Тема 2.3. Доходи і видатки державного бюджету.</p> <p>Тема 2.4. Бюджетний дефіцит та методи його фінансування.</p> <p style="text-align: center;">МОДУЛЬ 2 (4-й семестр)</p> <p style="text-align: center;">Змістовий модуль 3. Місцеві фінанси та фонди спеціального призначення. Державний кредит та державний борг.</p> <p>Тема 3.1. Фінанси місцевих органів самоврядування.</p> <p>Тема 3.2. Державні цільові фонди.</p> <p>Тема 3.3. Державний кредит як окрема ланка державних фінансів.</p>

	<p>Тема 3.4. Державний борг та управління ним. Тема 3.5. Фінансова безпека країни.</p> <p>Змістовий модуль 4. Основи фінансів державних, недержавних підприємств та населення. Страховий та фінансовий ринки. Міжнародні фінанси та фінанси економічно розвинених країн</p> <p>Тема 4.1. Фінанси державних підприємств. Тема 4.2. Фінанси суб'єктів господарювання. Тема 4.3. Фінанси домогосподарств . Тема 4.4. Зелені фінанси. Тема 4.5. Страхування як специфічна ланка фінансової системи. Тема 4.6. Фінансовий ринок. Тема 4.7. Міжнародні фінанси. Тема 4.8. Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою. Тема 4.9. Фінанси країн Європейського Союзу.</p>																																																										
<p>Методи навчання</p>	<p>Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, ілюстративно-роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.</p> <p>Практичні заняття проводяться з використанням презентацій, кейс-методів, мозкових атак, виконанням різних типів розрахункових завдань як індивідуальних так і в мінігрупах.</p> <p>При виконанні індивідуальних навчально-дослідних завдань (написанні есе та підготовці презентацій), а також при виконанні самостійної роботи використовується дослідницький метод із додержання вимог академічної доброчесності.</p>																																																										
<p>Види контролю та критерії оцінювання</p>	<p>Поточний контроль: активність в дискусії на лекційних заняттях, усне опитування, перевірка виконання практичних завдань (розрахункових, ситуаційних, доповідей, презентацій), завдань для самостійної роботи, індивідуального навчально-дослідного завдання. Модульний контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи.</p> <p>Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»</p> <table border="1" data-bbox="555 1249 1528 1397"> <thead> <tr> <th>Види робіт</th> <th>Лекції</th> <th>Практичні заняття</th> <th>Самостійна робота</th> <th>Модульний контроль</th> <th>ІНДЗ</th> <th>Загальний бал</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Максимально можлива кількість балів</td> <td>10</td> <td>30</td> <td>10</td> <td>40</td> <td>10</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «іспит»</p> <table border="1" data-bbox="555 1496 1528 1644"> <thead> <tr> <th>Види робіт</th> <th>Лекції</th> <th>Практичні заняття</th> <th>Самостійна робота</th> <th>Модульний контроль</th> <th>ІНДЗ</th> <th>Іспит</th> <th>Загальний бал</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Максимально можлива кількість балів</td> <td>10</td> <td>20</td> <td>10</td> <td>20</td> <td>10</td> <td>30</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти</p> <table border="1" data-bbox="555 1697 1528 1989"> <thead> <tr> <th rowspan="2">За 100-бальною шкалою</th> <th rowspan="2">За шкалою ECTS</th> <th colspan="2">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>іспит</th> <th>залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90–100</td> <td>A</td> <td rowspan="3">Відмінно Добре Задовільно</td> <td rowspan="3">Зараховано</td> </tr> <tr> <td>82–89</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>75–81</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>64–74</td> <td>D</td> <td rowspan="2">Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання</td> <td rowspan="2"></td> </tr> <tr> <td>60–63</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>35–59</td> <td>FX</td> <td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням</td> </tr> <tr> <td>1–34</td> <td>F</td> <td colspan="2"></td> </tr> </tbody> </table>	Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал	Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100	Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Іспит	Загальний бал	Максимально можлива кількість балів	10	20	10	20	10	30	100	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою		іспит	залік	90–100	A	Відмінно Добре Задовільно	Зараховано	82–89	B	75–81	C	64–74	D	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання		60–63	E	35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням		1–34	F		
Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал																																																					
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100																																																					
Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Іспит	Загальний бал																																																				
Максимально можлива кількість балів	10	20	10	20	10	30	100																																																				
За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою																																																									
		іспит	залік																																																								
90–100	A	Відмінно Добре Задовільно	Зараховано																																																								
82–89	B																																																										
75–81	C																																																										
64–74	D	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання																																																									
60–63	E																																																										
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням																																																									
1–34	F																																																										
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи</p>																																																										

	<p>міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, N 50-51. 2. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2756 – IV. / Голос України від 04. 12 2010р. №229-230. 3. Закон України «Про державний бюджет» із змінами і доповненнями. 4. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008р № 514-VI із змінами і доповненнями. 5. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 8 липня 2010 р. N 2464-VI. (зі змінами і доповненнями). 6. Закон України «Про страхування» від 07.03.96 р. (зі змінами і доповненнями). 7. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 20.03.91 р(зі змінами і доповненнями). 8. Закон України «Про лізинг» від 16.12.97 р. (зі змінами і доповненнями). 9. Закон України «Про цінні папери і фондову біржу» від 18.06.91 р. (зі змінами і доповненнями). 10.Закон України «Про Рахункову палату Верховної ради України» від 11.07.96 р. (зі змінами і доповненнями). 11.Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26.01.1993р. (зі змінами і доповненнями). 12.Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999р. (зі змінами і доповненнями). 13.Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 9.07.2003р. (зі змінами і доповненнями). 14.Положення про Міністерство фінансів України від 20.08.2014р.(зі змінами і доповненнями). 15.Положення про Державну казначейську службу України від 15.04.2015р.(зі змінами і доповненнями). 16.Положення про Державну податкову службу України від 6.03.2019р. (зі змінами і доповненнями). 17.Положення про Державну митну службу України від 6.03.2019р.(зі змінами і доповненнями). 18.Положення про Державну аудиторську службу України від

- 3.02.2016р.(зі змінами і доповненнями).
19. Положення про Державну фінансову інспекцію України від 6.08.2014р. (зі змінами і доповненнями).
 20. Положення про Пенсійний фонд України від 23.07.2014р. (зі змінами і доповненнями).
 21. Фінанси: Навчальний посібник: експрес курс / [Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін.] за заг. ред. Волохової І. С. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. – 262 с.
 22. Жаворонок А.В., Федішин М.П., Ковальчук Н.О., Полагнин Д.Д. Історія фінансової науки: навч. посібник. Чернігів: ЧНТУ, 2019. 210 с.
 23. Фінанси підприємств: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 402 с.
 24. Опарін В.М. Фінанси (Загальна теорія): Навчальний посібник. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: КНЕУ, 2005. – 240с.
 25. Юхименко П.І., Федосов В.М., Лазебник Л.Л. та ін. Теорія фінансів: Підручник / За ред..
 26. проф. В.М. Федорова, С.І. Юрія. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 576 с.
 27. Місцеві фінанси [Електронний ресурс] : підручник / О. Б. Жихор, О. П. Кириленко, О. М. Тридід [та ін.] ; за ред. О. Б. Жихор, О. П. Кириленко. – К.: УБС НБУ, 2015. – 579 с.
 28. Муніципальні фінанси [Текст] : навч. посіб. / О. П. Кириленко, С. Л. Коваль, З. М. Лободіна [та ін.] ; за ред. О. П. Кириленко. - Тернопіль : Астон, 2015. – 360 с.
 29. Baker, H. K., & Riddick, L. A. (2013). International Finance : A Survey. Oxford: Oxford University Press. Retrieved from <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edsebk&AN=2096885>.
 30. Krugman, P. R., Obstfeld, M., & Melitz, M. J. (2017). International Finance: Theory and Policy, Global Edition (Vol. Eleventh edition). Boston: Pearson. Retrieved from <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edsebk&AN=1649947>.
 31. Terra, C. (2015). Principles of International Finance and Open Economy Macroeconomics : Theories, Applications, and Policies. London: Academic Press. Retrieved from <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edsebk&AN=1003163>.